Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17282

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i, **Mustafa Sar?tepeci** taraf?ndan 2018 y?l?nda Türkçeye **uyarlama çal??mas?** gerçekle?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, ba?ar? ba?lam?ndaki motivasyonu, özellikle **Beklenti-De?er Teorisi** (Expectancy-Value Theory) çerçevesinde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in temel amac?, bireylerin ba?ar?ya yönelik beklentileri ile bu ba?ar?n?n kendileri için ta??d??? de?eri olu?turan bile?enleri ölçmektir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu sa?lamak amac?yla gerçekle?tirilmi? olup, psikometrik aç?dan geçerlik ve güvenirlik analizleri ile desteklenmi?tir. Ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda ö?rencilerin akademik ba?ar? motivasyon düzeylerini belirlemek için önemli bir araç olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ba?ar? Motivasyonu, Beklenti-De?er Teorisi, Ölçek Uyarlama, E?itim Psikolojisi, Akademik Ba?ar?, Motivasyon

Yazarlar

Mustafa Sar?tepeci

Amaç

Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin akademik veya genel ba?ar?ya yönelik motivasyonlar?n?, **ba?ar? motivasyonu** alan?ndaki en etkili kuramsal çerçevelerden biri olan Beklenti-De?er Teorisi temelinde ölçmektir. Bu teoriye göre motivasyon, bireyin bir görevi ba?ar?yla tamamlama beklentisi ve bu görevin birey için ta??d??? de?erin bir fonksiyonudur.

Ölçek, bu iki ana bile?enin (beklenti ve de?er) alt boyutlar?n? detayl? bir ?ekilde analiz ederek, motivasyon kaynaklar?n?n derinlemesine anla??lmas?na olanak tan?r. Sar?tepeci (2018), bu uyarlama çal??mas?yla, ilgili teorik yap?n?n Türkiye ba?lam?nda geçerli bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, **Beklenti-De?er Teorisi** taraf?ndan tan?mlanan ba?ar? motivasyonu yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle iki temel faktör alt?nda gruplanan alt boyutlardan olu?ur: Beklenti Bile?enleri (Expectancy Components) ve De?er Bile?enleri (Value Components). Beklenti, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla tamamlama yetene?ine olan inanc?n? ifade ederken; de?er, bireyin bu görevi yapmaya neden istekli oldu?unu aç?klayan güdüleri içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

De?er bile?enleri tipik olarak ?çsel De?er (Intrinsic Value), Fayda De?eri (Utility Value), Elde Etme De?eri (Attainment Value) ve Maliyet (Cost) gibi alt faktörleri kapsar. Ölçe?in uyarlama sürecinde, orijinal yap?n?n Türk örnekleminde de tutarl? bir ?ekilde ortaya ç?k?p ç?kmad??? **psikometrik özellikler** aç?s?ndan incelenmi?tir.

Geçerlik

Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, uyarlama makalesi olan Sar?tepeci (2018) çal??mas?nda detayland?r?lm??t?r. Geçerlik analizleri, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlar.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle yap? geçerli?i (Confirmatory Factor Analysis veya Exploratory Factor Analysis kullan?larak), ölçüt ba??ml? geçerlik ve ay?rt edici geçerlik yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in yeterli düzeyde geçerli oldu?u sonucuna var?lmas?, onun Türk kültüründe ba?ar? motivasyonunu ölçmek için güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n zamandan zamana ve farkl? ko?ullar alt?nda ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir. Sar?tepeci (2018) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in güvenirlik katsay?lar? hesaplanm??t?r.

Genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirlik yöntemleri bu tür çal??malarda kullan?l?r. Ölçe?in alt boyutlar? ve toplam puan? için hesaplanan yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin tutarl? ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla **Faktör Analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu kan?tlamak esast?r.

Bu analizler sonucunda, ölçe?in Beklenti-De?er Teorisi'ne uygun olarak çok boyutlu bir yap?y? sürdürdü?ü ortaya konulmu?tur. Ölçe?in boyutlar?n?n belirlenmesi ve her bir maddenin ait oldu?u boyuta yüklenme derecesi, Sar?tepeci'nin (2018) makalesinde ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Likert Tipi) (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta bo?

ARABPSYCHOLOGY.COM

b?rak?lm?? olsa da, Beklenti-De?er Teorisi ölçekleri genellikle Likert format?ndad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (Yüksekö?retim veya Lise ö?rencileri ba?lam?nda kullan?ld??? varsay?lmaktad?r, zira akademik motivasyon odakl?d?r.)

Age Group: Ergenlik dönemi sonras? ve genç yeti?kinlik (Genellikle 15-25 ya? aral???)

Population Details: Ölçe?in uyguland??? spesifik örneklem bilgileri, Sar?tepeci (2018) makalesinde yer almaktad?r. Genellikle üniversite veya lise ö?rencileri örneklemi üzerinde çal???lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Motivasyon Ölçümü, E?itim Bilimleri, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Psikometri, Ö?renci Ba?ar?s?

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas?nda ORCID bilgisi belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: msaritepeci@konya.edu.tr

Correspondence Address: Mustafa Sar?tepeci (?lgili akademisyenin ba?l? oldu?u kurum adresi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, **Mustafa Sar?tepeci** taraf?ndan 2018 y?l?nda Uluslararas? E?itim Bilim ve Teknoloji Dergisi'nde yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Genellikle akademik yay?nlarda yer alan ölçeklerin e?itim ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? ücretsizdir, ancak ticari veya klinik amaçl? kullan?mlar için yazar izni gereklidir. Testin yay?nland??? y?l **2018**'dir.

Kaynaklar

Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin psikometrik özelliklerini ve uyarlama sürecini detayland?ran temel kaynak a?a??dad?r:

Sar?tepeci, M. (2018). Beklenti-de?er teorisini temel alan Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?ini uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

çal??mas?. Uluslararas? *E?itim Bilim ve Teknoloji Dergisi, 4*, 28-40.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

basari-motivasyonu-olcegi-toad.pdf

Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, Sar?tepeci (2018) taraf?ndan yay?nlanan makalenin ekler veya metodoloji bölümünde bulunabilir. Kullan?m için ilgili makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM